

Enheten för naturvård

Kiholm SE0110323

Bevarandeplan för Natura 2000-område

(enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLANDatum
2016-12-20Beteckning
511-44917-2016

Namn	Kiholm	Areal	5,4 ha
Natura 2000-kod	SE0110323		
Kommun	Södertälje		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-02-05		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2016-12-20		
Områdestyp och status	SAC-område enligt art- och habitatdirektivet		
Ägarförhållanden	Kommunen		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Livsmiljöer.

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
9010	*Taiga	5,2	96

* Prioriterad livsmiljö – bevarandet bedöms ha hög prioritet inom EU.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Denna art finns upptagen i bilaga 2 till EU:s art- och habitatdirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns även andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella arter i tabell 2.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
1386	Grön sköldmossa	<i>Buxbaumia viridis</i>

Bevarandesyfte för Kiholm

Bevarandesyftet och beskrivningen av livsmiljöer och arter nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdesskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44917-2016

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna och livsmiljöerna.

De prioriterade värdena i Kiholm är de knutna till skog, taiga (9010). Läget med branten ner mot vattnet bidrar till ett särskilt gynnsamt mikroklimat. Det finns relativt stora arealer skyddad skog inom 5 km radie från Kiholm, inom naturreservaten Lina, Bornsjön, Talbyskogen och Korpberget. Området ligger i Mälarens skogliga värdestrakt.

Det finns inga särskilt prioriterade åtgärder i området.

Bevarandemål för Kiholm

*Taiga (9010)

- Arealen taiga ska bibehållas.
- Skogen ska ha en varierad åldersstruktur och artsammansättning med en tämligen allmän till riklig förekomst av gamla och grova träd samt död ved i olika former och nedbrytningsstadier.
- Det ska finnas ett måttligt till påtagligt inslag av lövträd (speciellt gamla och/eller grova träd), i detta område främst asp och björk men även alm, lönn, lind och al.
- Området ska påverkas av störningar, exempelvis i form av insektsangrepp.
- Kontinuerlig förekomst av tall och gran ska upprätthållas.
- Mossbeklädda block ska vara väl beskuggade.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

Grön sköldmossa (1386)

- Populationen av grön sköldmossa ska vara livskraftig.
- Det ska finnas en kontinuerlig tillgång av lågor och stubbar av främst gran i sen succession (hög förmultningsgrad).
- Artens livsmiljö ska bibehållas och vara i ett gynnsamt tillstånd.

Beskrivning av området

Norr om Södertälje och Kiholm vid Södertäljevikens västra strand ligger en blockrik sluttning i ett östvänt läge. I norr gränsar marken mot ett bebyggt fritidsområde. I väster gränsar området mot delvis gammal barrblandskog och delvis grandominerad ungskog. Den södra delen ansluter mot tomtmark. I den centrala delen ingår ett litet bergimpediment i det skyddade området. Det finns även skyddsvärd skog, klassad som nyckelbiotop strax utanför det biotopskyddade området.

BEVARANDEPLAN**Datum**
2016-12-20**Beteckning**
511-44917-2016

För övrigt finns flera intressanta delvis skyddade områden av typen taiga i angränsande landskap. Öster om Södertäljeviken finns ett nybildat kommunalt naturreservat benämnt Talbyskogen. Där finns även två biotopskyddade områden av typen västlig taiga och barrskog på och i anslutning till rullstensåsar. Strax söder om Kiholm ligger Lina Naturreservat.

Kiholm har tidigare troligen hävdats genom extensivt skogsbeta i kombination med vedtäkt. Ingen avverkning är utförd under senare tid, vilket gör att skogen utvecklats till en naturskogsartad karaktär. På grund av blockighet och starkt sluttande mark är området svårbrukat beträffande avverkningsåtgärder. I den centrala delen finns ett kulturhistoriskt värde i form av en forngrav.

Vegetationen domineras av blåbärsris och gräs. Marktypen domineras av frisk mark. Jordarten består av sandig- moig morän, med stort inslag av block i olika storlekar. Trädskiktet domineras av gammal delvis rötskadad gran, inslag av gammal tall, en hel del gammal rötskadad asp och gammal grovbarkig björk. Enstaka förekomst av alm, lönn och gammal lind och al förekommer närmast stranden. Buskskiktet är svagt utvecklat av enstaka hassel, måbär och druvfläder. Död ved är allmänt förekommande. Rikligast i den södra delen.

Det finns en välfrekventerad stig som leder längs den nordvästra delen mot angränsande bebyggelse.

Observerade arter i området är bl.a: Gränsticka, ullticka, kötticka, granticka, vedticka, tallticka, stor aspticka, barkticka, korallblylav, gammelgranslav, kvistspik, skriftlav, grön sköldmossa, vedtrappmossa, platt fjädermossa, stenporella, västlig hakmossa och granbarkgnagare.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44917-2016

Beskrivning av arter och livsmiljöer

***Taiga (9010)**

Livsmiljön representeras i området av gammal barrblandskog med naturskogsartad karaktär. Skogen är naturligt uppkommen genom självföryngring. Det finns även inslag av gamla rötskadade lövträd. Somliga med håligheter, mulm och uthackade bohål. Värdefulla livsmiljöer för bl.a insekter och fåglar. Död ved i olika nedbrytningsstadier förekommer delvis rikligt. Riklig förekomst av mossbeklädda block och skrymslen mellan dessa. Gynnsam luftfuktighet och beskuggning av block och mark på grund av nord- nordostligt strandnära läge.

Flera rödlistade- och typiska arter för biototypen taiga är observerade i området (se rubrik ”Beskrivning av området”).

Grön sköldmossa (1386)

Enstaka fynd av grön sköldmossa är observerade. Det finns sannolikt fler exemplar med tanke på tillgången av död ved i lämpligt nedbrytningsstadium. Förutsättningarna för en framtida livskraftig population av grön sköldmossa är goda.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

Området har ett starkt skydd i egenskap av biotopskydd. Inom området får inte bedrivnas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön. Skogsbruksåtgärder etc inom området är därför inte aktuella hot.

En komplett lista är inte möjlig att upprätta. Här listas ett urval hot som i det här området bedömts mest relevanta.

***Taiga (9010)**

- Olika former av produktionsinriktat skogsbruk i anslutning till området.
- Tillvaratagande av torrträd och lågor. Risk att någon av de närboende för bort död ved för att elda med.
- Skogsbrand över hela området.
- Stormfällning av de äldsta träden.
- Förändringar i markkemin pga kvävenedfall gör att mykorrhizasvampar missgynnas.
- Utvidgad exploatering i anslutning till befintlig bebyggelse.

BEVARANDEPLANDatum
2016-12-20Beteckning
511-44917-2016**Grön sköldmossa (1386)**

- Död ved avverkas och upparbetas.
- Beskuggning av död ved försvinner.
- Skogsbrand över hela området.
- Kontinuitet av granlågor bryts.

Bevarandeåtgärder med tidsplan**Gällande regler**

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

Området är skyddat som biotopskyddsområde enligt 7 kap 11 § MB.

Strandskydd gäller enligt 7 kap 13-18 §§ MB inom hela Natura 2000-området. Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller t.ex. byggnader som behövs för de areella näringarna och som måste finnas inom strandskyddat område.

Grön sköldmossa är fridlyst enligt 7 § Artskyddsförordningen (2007:845).

Behov av ytterligare reglering

Det finns inget behov av ytterligare reglering.

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder för Kiholm.

Livsmiljö/art	Åtgärd	Tidsplan
*Taiga (9010) och grön sköldmossa (1386)	Ingen åtgärd.	

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20Beteckning
511-44917-2016

Bevarandetillstånd i dag

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående livsmiljöer och arter.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
*Taiga (9010) och grön sköldmossa (1386)	Gynnsamt.

Inventeringar i området och andra referenser

Skogsvårdsstyrelsen, beslut om biotopskydd dnr 88/97 4.40

Södertälje kommun. Projekt hotade arter på Södertörn (1993).

Karta

Livsmiljöernas sifferkoder i kartan och dokumentet är korrekta liksom namnen i dokumentet. Livsmiljöernas namn i kartan kan dock vara felaktiga.

